

Minnesanteckningar från möte i Arbetsgruppen på Fjärran Höjder 30/9 -09

Närvarande: Bernt Jonsson (Fjärran Höjderbadet, Gävle Kommun), Annika Thyrestam (Hedvigs Trädgårdar), Ami Widahl (Konstterapi/hälsomålning), Lena Engström (kurator i Sandviken med intresse för trädgård), Esbjörn Magnusson (särskolesamordnare, Särskolan, Gävle Kommun), Jeff Elliott (Läkarmottagningen S. Kungsgatan 42), Christina Östlund (distriktssköterska Bomhus Hälsocentral), Eva Berger-Lundberg (verksamhetschef Enheten för Daglig Verksamhet, Gävle Kommun), Lena Tkatjenko Sundberg (lärare på Särvox, Gävle Kommun), Fakhroddin Fani (Integrationskonsult, Invandrarcentrum, Gävle Kommun) samt Olov Dahlin (HiG)

Tidigare minnesanteckningar finns på:

<http://www.hig.se/Organisation/Institutioner/Institutionen-for-humaniora-och-samhallsvetenskap/Forskning/Tvarvetenskapligt-forum-for-halostudier/Halsoparken-Fjarran-Hojder/Minnesanteckningar.html>

Mötet började med en presentationsrunda då flera av deltagarna var nya för varandra och satt med i arbetsgruppen för första gången. Olov redogjorde sedan för vilka som inte kunnat komma till mötet och de meddelanden som vissa hade önskat att få framfört. Det var bland annat Eva Holmberg-Tedert, yogalärare och verksamhetssamordnare på Arbetsförmedlingen.

Eva framför att arbetsträning av det slag som presenterades i det utkast till idéskiss som skickats ut inför mötet, ligger mycket väl i linje med det Arbetsförmedlingen gärna placerar långtidsarbetslösa på. Detta gäller särskilt personer som har någon form av funktionshinder, fysiskt, psykiskt/psykiatriskt eller socialt. Hon skriver också att när det gäller kostnader för arbetsledning så finns det för närvarande ett program som kallas "Fas 3" inom jobb- och utvecklingsgarantin. Detta program innebär tvåårsbeslut för personer som gått i garantin i mer än 450 dagar och skall ha någon meningsfull och utvecklande sysselsättning. Under två år får man arbeta med något. Arbetsförmedlingen står för aktivitetsstöd och anordnaren får 225:-/person/dag för att täcka kostnader för arbetsledning, eventuell skyddsutrustning och arbetskläder. Det räcker alltså med ganska få personer för att finansiera arbetsledare. Utöver detta kommer "Lyftet" som man inte riktigt vet vad det innebär ännu, men som troligen kommer att vara någon form av placering för personer som övergår från Försäkringskassan till Arbetsförmedlingen. Dessutom finns praktikplatser för personer som varit arbetslösa kortare perioder. Då är placeringarna högst 6 månader, aktivitetsstöd utgår till den enskilde men inget anordnarbidrag finns, d.v.s. det är inte så generösa villkor som för de riktigt långtidsarbetslösa. Hon låter också hälsa att man på Arbetsförmedlingen skulle vara glad över att personer som av dem placeras hos kommunens arbetsmarknadsenhet får ytterligare ett bra alternativ till meningsfull sysselsättning och att man därför kan räkna med support från Arbetsförmedlingen så länge nuvarande regelverk gäller.

När denna kungörelse var klar lämnades ordet till Esbjörn Magnusson som inte skulle kunna vara med mer än i mötets första del. Han berättade om att kommunen gett utfästelser om att 70 personer/år från och med i år ska få möjlighet till arbete. Esbjörn känner sig dock tveksam till att detta kommer att bli verklighet. Varje person som gått i särskola har kostat samhället ca 3 miljoner kronor. Man har stöttat dessa elever under många år, men när de är klara med skolgången så ger man dem inte chansen att betala tillbaka något till samhället genom att ge dem tillgång till ett arbete med möjlighet att betala skatt. Det kan ses som ett resursslöseri och också ett svek. Esbjörn redogjorde för en lyckad försöksverksamhet i Norrköping där

särskoleelever utbildats inom ett omvårdnadsprogram och sedan fått arbete i kommunen. Ett problem kan vara att facket motsätter sig en sådan lösning. Han har bjudit in ledarmöter från kommunen och fackliga representanter till ett studiebesök i Norrköping i slutet av november.

Eva Berger-Lundberg, Lena Tkatjenko Sundberg och Annika Thyrestam, som också har erfarenhet av denna grupp personer, kunde kommentera försök som gjorts i Gävle men som avstannat, bland annat elever som utbildats till serviceassistenter och gjort fina insatser i kommunen. I ett nummer i Gävle Dagblad i mitten av september fanns en artikel om företaget Gavleservice i Gävle där personalen består av personer med olika former av handikapp: <http://gd.se/nyheter/jobbpengar/1.1351822> Företaget står nu på egna ben ekonomiskt, fungerar bra och de anställda verkar stortrivnas! Se också Gävle Kommuns hemsida: (http://epi.gavle.se/gk/t_sida.aspx?id=10293) Eva nämnde också konsultföretaget Left is Right (<http://www.leftisright.se/>), som anställt personer med diagnosen Aspergers syndrom och därmed har sinne för detaljer och är extremt noggranna och har förmågan att arbeta repetitivt med bibehållen hög kvalitet. På tal om detta så menade Bernt att man kanske skulle kontakta privata företag inom markarbete och fastighetsskötsel i samband med vår projektidé och höra om de skulle vara intresserade av att delta i projektet. Målet är att personerna ska få anställning och det betonades att det inte ska vara sysselsättning för sysselsättningens skull, utan något som leder till personligt växande och utveckling. Varför inte som en förlängning av vårt projekt starta ett företag som är uppbyggt på motsvarande sätt som Gavleservice, där de som utbildats och arbetstränat vid Fjärran Höjder anställs som kretsloppsambassadörer?

Fakhroddin Fani menade att Invandrarcentrum är intresserade av att medverka i projektet om integrationsmålet finns med, vilket det också gör. Lena Engström berättade om ett möte hon deltagit i med Länsfolkhälsorådet där någon person redogjort för att koloniträdgårdssamfundsföreningar står för en stor och viktig del av integrationen av invandrare i vårt land. Många som kommer från andra länder har kunskaper i odling som de vill behålla och utveckla när de kommer till vårt land, vilket då ofta sker i koloniträdgårdssamfund. En möteträdgård vid Fjärran Höjder eller Hedvigs Trädgård kunde vara inbjudande för många grupper, gamla som unga, däribland invandrare som då säkert kunde fungera som en resurs. Deras kunskaper kunde användas, varför inte som konsulter åt dem som ska utbildas inom trädgårdsarbete? Det kunde kanske röra sig om personer med olika handikapp, såväl inhemska som invandrade personer? De odlingskunniga invandrarna skulle då integreras i en verksamhet som skulle göra att de kände sig kompetenta och meningsfulla.

Olov redogjorde för idén om att ha en inriktning mot ekologisk odling, kretslopp och permakultur för de som ska arbetsträna vid Fjärran Höjder. De personer som deltar i kurser och arbetstränar vid Fjärran Höjder skulle komma att tillgodogöra sig kunskaper som många andra i samhället inte har och skulle därför kunna bli ambassadörer för ett hållbart samhälle då de går vidare ut till olika arbetsplatser och där förmedla sina förvärvade kunskaper inom trädgårds- och fastighetsskötsel. De kommer att vara kretsloppsexperter: hur man sköter om, tar tillvara och återbrukar närmiljön.

Lena Engström ville lyfta fram att behoven kan se väldigt olika ut bland olika grupper – en del kan behöva mycket avskildhet medan andra istället behöver komma ut och träffa folk. Vi har i visionen till Hälsoparken Fjärran Höjder tänkt oss olika avdelningar, en restaurativ för dem som behöver avskildhet, en rehabiliterande där personer kan träna upp förmågor i trädgården och en social där syftet är att komma ur ett ofrivilligt utanförskap och in i en gemenskap.

Jeff Elliott berättade att det avtal han haft med Landstinget inte längre gäller. Idag handlar det uteslutande om Vårdval och då kan man inte ha vårdavtal för specifika grupper patienter tydligen. Däremot kan man ha något som heter ”tilläggsåtagande” vid hälsocentraler. Han går därför i tankar om att ta över hälsocentralen i Hedesunda, som eventuellt ändå håller på att läggas ned då det saknas läkare där. Han skulle då vilja omsätta tankar på en inriktning mot rehabilitering och friskvård, som vi skissat på inom pilotprojektet vi sökte pengar för i våras. Bland annat har han funderat på att då vilja fånga upp en grupp om 450 unga vuxna mellan 18-24 år som bär på psykisk ohälsa. Han skulle med sitt team av psykolog och fys-coach m.fl. vilja göra individuella bedömningar och lyfta denna grupp.

Jeff berättade också om att han skulle vilja blåsa liv i Skaparbyn på Ön i Hedesunda, något vi talat om vid tidigare Arbetsgruppsmöten. Grupper som arbetstränar och rehabiliteras på Fjärran Höjder och Hedvigs Trädgård skulle kunna komma ut till Skaparbyn på sommaren och omsätta sina förvärvade kunskaper i större odlingar inför ett inträde på arbetsmarknaden. I Skaparbyn kunde förstås också rehabilitering ske för mindre grupper i olika former av kreativ verksamhet så som t.ex. hälsomålning i grupp och konstterapi enskilt, för att stärka självläkande processer, som Ami Widahl framhöll.

Avslutningsvis beslutades det att var och en som känner att den vill bidra till formulerandet av projektidén fyller på i det dokument som Olov skickat ut inför mötet. Var och en ”brainstormar” på sitt håll och skickar över sin version av dokumentet till Olov senast torsdagen den 15 oktober. Det får gärna handla om allt från visionära idéer till konkreta budgetförslag. Olov sammanställer de bidrag som kommit in och skickar ut till gruppen inför ett möte som hålls måndagen den 19 oktober kl. 10-12. Texten bearbetas ytterligare efter detta möte och kan kanske skickas in i form av en ansökan till Länsstyrelsen. Till mötet den 4 november bjuds Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Gävleborg och Länsstyrelsen in, föreslår Olov.

Vid pennan Olov Dahlin